

Executive Summary

การเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อหลายประเทศโดยเฉพาะกลุ่มคู่ค้าของไทยเริ่มใช้มาตรการกีดกันทางการค้าเพื่อรับมือกับปัญหาดังกล่าว ภาคธุรกิจไทยจึงต้องเร่งปรับตัวเพื่อลดแรงกระแทกจากมาตรการเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ขาดแคลนทั้งความรู้และเงินทุนอันเป็นอุปสรรคในการปรับตัวที่สูงกว่าธุรกิจขนาดใหญ่จึงต้องการความช่วยเหลือในการเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำ โครงการ SME Green Hero จึงถือกำเนิดขึ้นมาเพื่อบรรเทาปัญหาเหล่านั้น โดยการสร้าง One-stop Platform เป็นระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่ให้ความช่วยเหลือตั้งแต่การให้ความรู้ในการปรับปรุงธุรกิจเพื่อลดปริมาณการปล่อยคาร์บอนฯ การมอบรางวัลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและธุรกิจที่มีผลการดำเนินงานลดปริมาณการปล่อยคาร์บอนฯ ได้ตามเป้าหมายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการแข่งขันกันในเรื่องของสิ่งแวดล้อมในวงกว้างตลอดจนการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ธุรกิจ SMEs ในรูปแบบ Sustainability Linked Loan ผ่านความร่วมมือของธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นๆ จากนั้นจะมีการแปลงสินเชื่อดังกล่าวเป็นหลักทรัพย์ (Securitization) เพื่อกระจายความเสี่ยงให้กับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นและเปิดขายหลักทรัพย์ดังกล่าวให้กับผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่ และผู้ลงทุนที่มีธุรกิจ SMEs เป็นซัพพลายเชน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการลดการปล่อยคาร์บอนฯ ของประเทศ โดยรางวัลมีดังนี้ ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นจะได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณและประกาศนียบัตร วิสาหกิจขนาดใหญ่ (Large Enterprise) จะได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ ประกาศนียบัตร สิทธิประโยชน์ทางการเงินสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำประเภท Sustainability Linked Loan และสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น การลดหย่อนภาษี และ SMEs จะได้รับคอร์สเรียนให้ความรู้ในด้านต่างๆ และเครื่องหมายสัญลักษณ์รับรองผลิตภัณฑ์

- การขาดการเข้าถึงทรัพยากรที่องค์ความรู้และบุคลากรที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ รวมไปถึงขาดการเข้าถึงมาตรการส่งเสริมที่มีตลอดจนขั้นตอนในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องยังมีความยุ่งยาก

SMEs Persona		SMEs Impact
 <p>Age : 35 ปี Occupation : เจ้าของธุรกิจ Education : ปริญญาตรี</p>	<p>Bio</p> <ul style="list-style-type: none"> - ธุรกิจผลิตซอฟต์แวร์ Apocalypse (SMEs ขนาดกลาง) ที่ต้องการปรับปรุงเครื่องจักรและกระบวนการผลิตที่ช่วยลด CO2 (เช่น การติดตั้งโซลาร์เซลล์หรือพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสีย) <p>Goal</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องการเงินทุนเพื่อนำมาพัฒนาเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ / ปรับตัวสู่การดำเนินงานในรูปแบบธุรกิจสีเขียวเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในกระบวนการผลิต - ต้องการสร้างโอกาสทางธุรกิจต่อบริษัทขนาดใหญ่ที่มีแนวคิดใส่ใจสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการสร้างความรู้ได้เปรียบทางการแข่งขันในตลาดโลก - ต้องการได้รับสิทธิพิเศษจากหน่วยงานภาครัฐจากการเปลี่ยนเป็นธุรกิจสีเขียว เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคล การได้สิทธิพิเศษสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เป็นต้น <p>Pain points</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดการเข้าถึงแหล่งเงินทุน / ความเสี่ยงสูง → ดอกเบี้ยสูง - ต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้า (โควิด-19 + สงครามรัสเซีย-ยูเครน) - ขาดความรู้และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ 	 <p>จำนวนธุรกิจ : 3 ล้านราย (99% ของธุรกิจทั้งหมด)</p> <p>การจ้างงาน : 13 ล้านคน (72% ของแรงงานทั้งประเทศ)</p>

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทางทีมจึงได้เล็งเห็นถึงความเปราะบางและความสำคัญของ SMEs ที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน จึงได้มีแนวคิดที่จะริเริ่มโครงการ SME Green Hero โดยจะเน้นการออกแบบผลิตภัณฑ์สีเขียวอย่างสร้างสรรค์ โดยการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่กลุ่ม SMEs ในรูปแบบ Sustainability Link Loan เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสนับสนุนภาคธุรกิจดังกล่าวในการปรับตัวและเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมได้อย่างราบรื่น ตลอดจนสามารถสร้างอำนาจการต่อรองและเพิ่มความสามารถทางการแข่งขัน นอกจากนี้ยังนำแนวคิดการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์เพื่อออกเป็น Securitization Bond ซึ่งจะช่วยกระจายความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นเพื่อดึงดูดการปล่อยสินเชื่อให้มากยิ่งขึ้น และที่สำคัญทางทีมต้องการนำเศรษฐศาสตร์พฤติกรรม (Behavioral Economics) มาใช้เป็นรากฐานการออกแบบนโยบาย ตลอดจนการสร้าง One-Stop Platform เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีแบบร่างโครงการเบื้องต้น ดังนี้

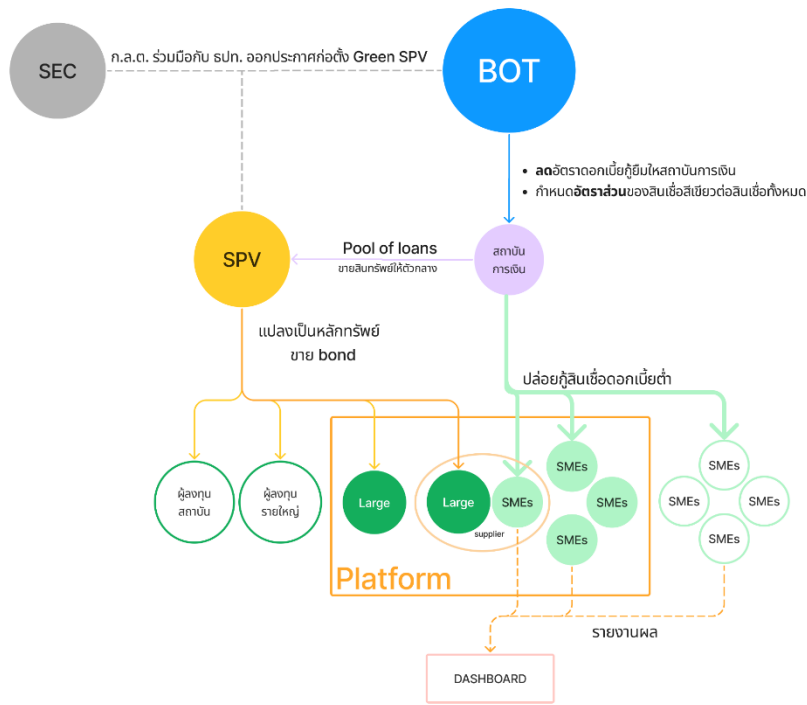
(แบบร่าง) โครงการ SME Green Hero

- **วัตถุประสงค์ :** เพื่อสนับสนุนให้กลุ่ม SMEs สามารถเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำอย่างราบรื่นและยั่งยืน
- **เป้าหมายของโครงการ :** ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นสามารถปล่อยวงเงินสินเชื่อคาร์บอนต่ำแก่ SMEs ได้ในอัตราส่วนอย่างต่ำ 10%¹ ต่อสินเชื่อทั้งหมด ซึ่งจะช่วยรักษาการจ้างงานได้ไม่ต่ำกว่า 10 % และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ไม่ต่ำกว่า 10 % ต่อปี
- **รายละเอียดของโครงการ :**

โครงการ SME Green Hero เป็นโครงการที่จะช่วยขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านของ SMEs เข้าสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำผ่านการใช้กลไก One-Stop Platform ที่เป็นโครงข่ายระบบนิเวศ (Ecosystem) โดยอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมการอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การให้ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ การให้ความรู้ทางการเงิน ตลอดจนบริการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ โดยแพลตฟอร์มดังกล่าว

¹ ตัวเลขจำลองจากคณะผู้จัดทำ

ผ่านการออกแบบกลไกการขับเคลื่อนนโยบายโดยอาศัยเศรษฐศาสตร์พฤติกรรม เช่น การสะกิด (Nudge) ในจุดเล็กๆ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมและสร้างแรงจูงใจต่อผู้ใช้งานให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมในวงกว้าง ไม่ว่าจะเป็น การให้เปิดเผยข้อมูลลงบนแพลตฟอร์ม การส่งเสริมให้มีแรงกดดันจากธุรกิจรอบข้าง (Peer Pressure) และการให้รางวัล

ในส่วนของภาพรวมโครงการ จากแผนผังระบบนิเวศเริ่มต้นจากกลุ่ม SMEs สมัครงเข้าร่วมโครงการ SME Green Hero ผ่าน One-Stop Platform ขณะเดียวกันก็ขอความร่วมมือให้วิสาหกิจขนาดใหญ่ผลักดันให้ SMEs ที่อยู่ในซัพพลายเชนเข้าร่วมโครงการที่ช่วยเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำ จากนั้นทาง SMEs ยื่นขอสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่น ซึ่งอยู่ในรูปแบบ Sustainability Linked Loan จากนั้นจะมีการจัดตั้ง Green Special Purpose Vehicle : Green SPV เพื่อจัดทำกระบวนการแปลงหลักทรัพย์เป็นสินทรัพย์เพื่อออกขายให้แก่นักลงทุน หลังจากที่ SMEs ได้อนุมัติสินเชื่อแล้วจำเป็นต้องเปิดเผยเป้าหมายและผลการดำเนินงานลด Carbon Footprint บนแพลตฟอร์ม ซึ่งจะมีการติดตามข้อมูลผ่าน Dashboard อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ยังมีกลไกการแจกรางวัลให้ทั้ง SMEs ธนาคารพาณิชย์ และวิสาหกิจขนาดใหญ่ที่มีผลการดำเนินงานที่โดดเด่นเพื่อสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนเกิดการแข่งขัน ตลอดจนมีความกระตือรือร้นที่จะช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงให้ประเทศไทยเปลี่ยนผ่านเข้าสู่เศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนในอนาคต โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในระบบนิเวศของโครงการ SME Green Hero ประกอบไปด้วย

1. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
2. วิสาหกิจขนาดใหญ่ (Large Enterprise)
3. ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank)
4. ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)
5. องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - องค์กรบริหารก๊าซเรือนกระจก (อบก.) : อำนวยการด้านการประเมิน Carbon Footprint

- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) : สนับสนุนงบประมาณในการขับเคลื่อนโครงการ เช่น ค่าใช้จ่ายในการประเมิน Carbon Footprint
- คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) : ร่วมมือกับรพท.เพื่อทำให้เกิดการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitization)
- องค์กรอื่น ๆ ที่มีบทบาทในการให้ความรู้และความช่วยเหลือด้านอื่นๆ เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET), กระทรวงพลังงาน, กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กระทรวงการคลัง เป็นต้น

ในส่วนของกระบวนการดำเนินงานของโครงการ SME Green Hero แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. กระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนขอสินเชื่อ

- วิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs)

- คุณสมบัติของ SMEs ที่สามารถเข้าร่วมโครงการ คือ

1. SMEs ที่เป็นนิติบุคคลจดทะเบียนในไทย (ตามเกณฑ์ของ สสว.) โดยจะต้องมีสถานประกอบการและประกอบธุรกิจในประเทศไทย
2. วัตถุประสงค์การกู้ยืมเงินจะต้องเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำเท่านั้น

ทั้งนี้ SMEs จำเป็นต้องส่งแผนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นสามารถประเมินความเสี่ยงของธุรกิจ ประกอบด้วย

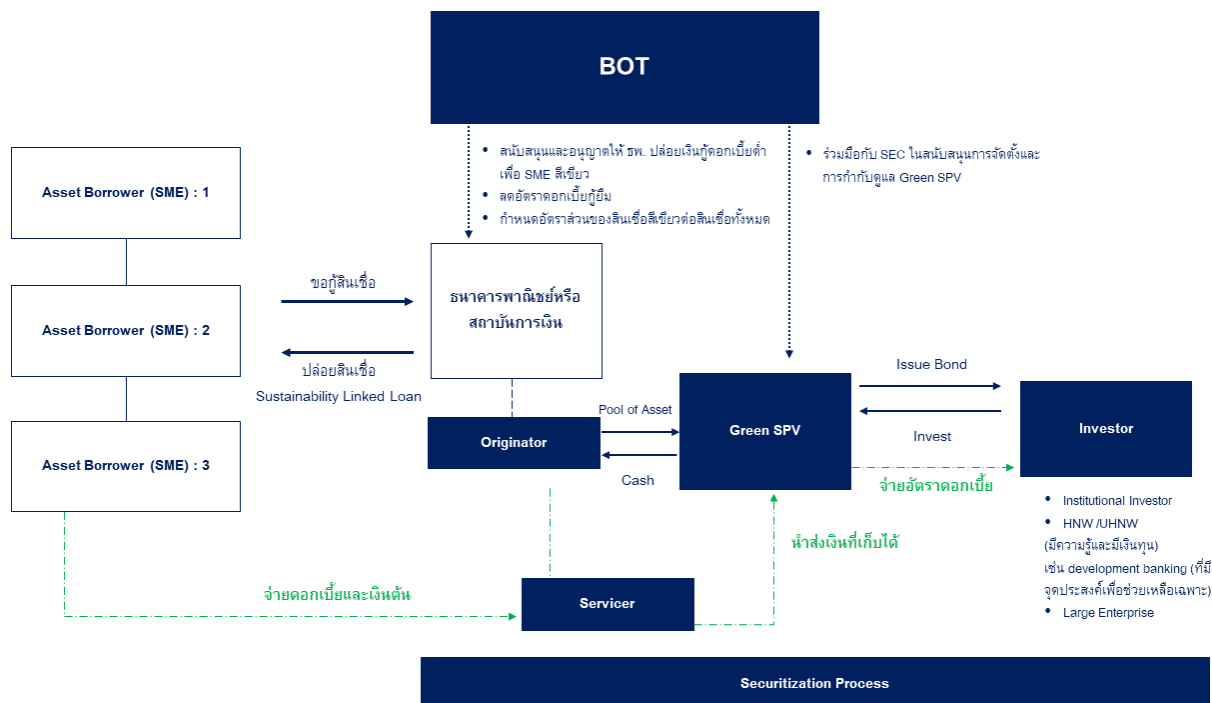
1. **แผนธุรกิจเพื่อขอสินเชื่อ** เช่น วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน วงเงินและระยะเวลาที่ต้องการขอสินเชื่อ งบการเงิน ผลการดำเนินธุรกิจในช่วงที่ผ่านมา โอกาสในการดำเนินธุรกิจและการแข่งขัน (SWOT Analysis) แผนการลงทุน เป็นต้น
2. **ข้อมูล Carbon Footprint ของธุรกิจก่อนเข้าร่วมโครงการ** โดยทางองค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก (อบก.) อาจเป็นหน่วยงานกลางที่ช่วยประเมิน Carbon Footprint โดยค่าใช้จ่ายสำหรับกระบวนการดังกล่าวอาจเป็นรูปแบบการแบ่งจ่ายคนละครึ่งระหว่าง SMEs และองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น อบก. สสว.
3. **ตัวชี้วัดการดำเนินงานในแต่ละระยะเพื่อใช้วัดผลหลังอนุมัติสินเชื่อ**
4. **หลักฐานแสดงการร่วมธุรกิจระหว่าง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่** กรณีที่วิสาหกิจขนาดใหญ่ผลักดันให้ SMEs ที่อยู่ภายใต้ซัพพลายเชนเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนผ่านเป็นธุรกิจคาร์บอนต่ำ

นอกจากนี้ หลังจาก SMEs ได้รับอนุมัติสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูล (Disclosure) เช่น วัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อ ตัวชี้วัดการดำเนินงาน ลงบนแพลตฟอร์มเพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ซึ่งอาจจะช่วยลดปัญหาการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ (Moral Hazard) สร้างความมั่นใจต่อธนาคารพาณิชย์และนักลงทุนต่อไป

- **วิสาหกิจขนาดใหญ่ (Large Enterprise)**

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันขอความร่วมมือจากวิสาหกิจขนาดใหญ่ ให้ผลักดัน SMEs ที่อยู่ในซัพพลายเชนเข้าร่วมโครงการเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่การเป็นธุรกิจคาร์บอนต่ำ

2. กระบวนการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงิน

การให้ความช่วยเหลือ SMEs ธปท. จะสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นปล่อยสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำประเภท Sustainability Linked Loan ให้แก่กลุ่มธุรกิจ SMEs ที่มีวัตถุประสงค์กู้ยืมเงินเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำ (Green Project) โดย ธปท. สามารถสนับสนุนธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นในการปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำผ่านกระบวนการ Refinance เงินกู้ของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นในอัตราดอกเบี้ยต่ำ โดยใช้ข้อกำหนดตัวชี้วัดและการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน (KPI) เช่น การกำหนดเป้าหมายด้านการลดความเข้มข้นของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตาม GHG Protocol’s Corporate Reporting Standard² หรือ การจัดการห่วงโซ่อุปทาน Water Stress การบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการลดปริมาณการใช้น้ำจากภายนอกสามารถจัดการของเสียที่ไม่อันตรายได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ ธปท. จำเป็นต้องเพิ่มตัวแปรใหม่ในการประเมินความเสี่ยงด้านการเงิน คือ “Climate Change Risk” ซึ่งทาง ธปท. จำเป็นต้องออกข้อบังคับให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นรายงานสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อสีเขียวต่อสินเชื่อทั้งหมดเพื่อประเมินความเสี่ยงประจำปี รวมถึงอาจกำหนดสัดส่วนดังกล่าวในรูปขั้นบันได โดยในปีแรกอาจกำหนดสัดส่วนที่ 10% และเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี

กระบวนการทำ Securitization

การที่ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นจะปล่อยสินเชื่อให้แก่ SMEs ยังมีความกังวลเรื่องความเสี่ยงการทำ Securitization จึงเป็นหนึ่งในกระบวนการที่ช่วยกระจายความเสี่ยงให้กับธนาคารพาณิชย์และกลุ่มผู้ปล่อยเงินกู้ที่ไม่มีเงินทุนมาก

² Carbon intensity = tCO₂ e/FG

Finished Goods (FG) = production volume

ซึ่ง ธปท. ร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแลอื่น (SEC) ในการจัดตั้งและกำกับดูแลนิติบุคคล (Green Special Purpose Vehicle : Green SPV) เพื่อรับซื้อสินทรัพย์ประเภทสินเชื่อคาร์บอนต่ำเพื่อแปลงเป็นหลักทรัพย์โดยการออกหุ้นกู้และออกขายให้แก่ นักลงทุน โดยสินทรัพย์ที่สถาบันการเงิน (Originator) นำมารวมกันเพื่อขายให้แก่ Green SPV นั้น กำหนดให้เป็นเฉพาะ สินเชื่อที่ปล่อยกู้ให้แก่ SMEs เพื่อเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำ ตามกรอบ Green Taxonomy³ เพื่อจัดให้สินทรัพย์ที่นำมา คำนับมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน (Homogeneous) ทั้งนี้ ในการดำเนินการขายสินทรัพย์เพื่อเปลี่ยนเป็นหลักทรัพย์นั้น ผู้ขายสินทรัพย์ (Originator) มีโอกาสที่จะขายสินทรัพย์ขาดทุน จึงจำเป็นต้องมี Subordinator เข้ามาลงทุนหลักทรัพย์ในส่วนนี้ เนื่องจากมีความเสี่ยงสูง โดยผู้ที่จะมาเป็น Subordinator อาจเป็นองค์กรที่สนับสนุนการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรงหรือ เป็นกองทุนที่สามารถรองรับความเสี่ยงสูงได้ ในขณะที่ส่วนของผู้ดำเนินการเก็บดอกเบี้ยและเงินต้น (Servicer) ในระยะแรก อาจกำหนดให้ Originator เป็นผู้ดำเนินการด้วย เนื่องจากมีข้อมูลและคุ้นเคยกับลูกหนี้ ทั้งนี้ หลักทรัพย์ส่วนอื่นจาก SPV นั้น กำหนดกลุ่มนักลงทุนในระยะแรกเป็นกลุ่มนักลงทุนสถาบัน องค์กรที่สนับสนุนการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ผู้ลงทุนรายใหญ่ที่มีความรู้และเงินทุน โดยหนึ่งในกลุ่มนักลงทุนที่คาดหวัง คือ วิสาหกิจขนาดใหญ่ที่มี SMEs เข้าร่วมอยู่ในโครงการ

3. กระบวนการติดตามผลการดำเนินงานหลังการอนุมัติสินเชื่อ

- การวัดและประเมินผลการดำเนินงาน

เนื่องจากการลงทุนและการพัฒนาทางการเงินด้านสิ่งแวดล้อมอาศัยระยะเวลาในการสร้างการเปลี่ยนแปลง ทำให้หลังจากที่สินเชื่อของ SMEs ผ่านการอนุมัติจากธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นแล้วต้องมีการวัดและ ประเมินผลควบคู่กันไป โดยนอกจากการที่ SMEs ต้องรายงานผลเพื่อแสดงความโปร่งใสและเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงิน และวิสาหกิจขนาดใหญ่ติดตามผลการดำเนินงานแล้ว การรายงานผลการดำเนินงานยังช่วยให้ผู้ประกอบการรายอื่นได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้ประกอบการนั้นๆ ด้วย เนื่องจากจุดประสงค์ของโครงการนี้มีขึ้น เพื่อลดช่องว่างระหว่างข้อมูลและให้ผู้ประกอบการร่วมผลักดันซึ่งกันและกัน และยังเป็นการสร้างระบบนิเวศวิสาหกิจคาร์บอนต่ำ ที่ยั่งยืนในอนาคตผ่านแพลตฟอร์มกลางได้เช่นกัน โดยการประเมินผลการดำเนินงานของ SMEs สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเริ่มโครงการ ระยะระหว่างการดำเนินโครงการ และระยะเมื่อสิ้นสุดโครงการ

ระยะที่ 1 เริ่มโครงการ

วิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) รายงานปริมาณ Carbon Footprint ก่อนเริ่มโครงการ โดยอ้างอิงจากการดำเนิน ธุรกิจโดยปกติ (Business As Usual) ขององค์กรตนเองบนแพลตฟอร์มกลาง วางแผนการดำเนินงาน และกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานที่ชัดเจนให้สอดคล้องกับแผนธุรกิจ

วิสาหกิจขนาดใหญ่ (Large Enterprise) คำนวณสัดส่วนผู้ประกอบการ SMEs ภายใน Supply Chain ของตน ที่ต้องการ เข้าร่วมโครงการต่อจำนวน SMEs ภายใน Supply Chain ทั้งหมด

ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank) หรือสถาบันการเงิน (Financial Institution) คำนวณวงเงินการปล่อยสินเชื่อ ภายใต้โครงการ SME Green Hero ของตนเองในช่วงเวลา 1 ปีแรกนับตั้งแต่เริ่มโครงการ

³ ปัจจุบันคณะทำงานด้านความยั่งยืนในภาคการเงินของประเทศไทยนำโดยธนาคารแห่งประเทศไทย อยู่ระหว่างการพัฒนาและบริหารจัดการหรือกิจกรรมในภาคเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Taxonomy)

ระยะที่ 2 ระหว่างการดำเนินโครงการ

SMEs รายงานสถานะการดำเนินงานปัจจุบันของตนบนแพลตฟอร์มกลาง ทุก 6 เดือน นับจากวันเริ่มเข้าร่วมโครงการ โดยมีข้อมูลที่ต้องเปิดเผยดังนี้

1. ผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งรายงานผลเป็นรูปถ่าย และตารางระยะเวลาการดำเนินงาน
2. สิ่งที่ได้เรียนรู้ อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินโครงการ

ระยะที่ 3 สิ้นสุดโครงการ

SMEs รายงานผลการดำเนินงานบนแพลตฟอร์มกลางครั้งสุดท้าย โดยมีข้อมูลที่ต้องเปิดเผยดังนี้

1. ผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจรายงานผลเป็นรูปถ่าย และตารางระยะเวลาการดำเนินงาน
2. สิ่งที่ได้เรียนรู้ อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินโครงการ
3. วัดปริมาณ Carbon Footprint รอบสุดท้าย โดยค่าใช้จ่ายของกระบวนการนี้อาจเป็นรูปแบบการแบ่งจ่ายคนละครึ่งระหว่าง SMEs และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินว่า SMEs มีการลดปริมาณ Carbon Footprint ตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่

● การสร้างแรงจูงใจและการให้รางวัล

การเข้าร่วมโครงการ SME Green Hero นอกจากแรงจูงใจจากกลไกทางการเงินแล้ว ธปท.ยังมอบรางวัลอื่นๆ เพื่อเป็นการขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลักคือ ธนาคารพาณิชย์ วิสาหกิจขนาดใหญ่ และ SMEs ในการเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนและผลักดันธุรกิจคาร์บอนต่ำภายในประเทศ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank) หรือสถาบันการเงิน (Financial Institution) จากการที่ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ SMEs โดยทางผู้ปล่อยสินเชื่อจะมีรายได้จากการขายสินเชื่อแก่ Green SPV นอกจากนี้ทาง ธปท. ได้กำหนดสัดส่วนสินเชื่อสีเขียวต่อสินเชื่อทั้งหมดเพื่อเพิ่มแรงจูงใจแก่ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน หากสามารถปล่อยสินเชื่อสีเขียวได้ตามเกณฑ์ของ ธปท. อาจได้รับสิทธิพิเศษด้านดอกเบี้ยหรือเครดิต อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้ปล่อยสินเชื่อต้องแบกรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการปล่อยสินเชื่อ ทาง ธปท. จะมอบประกาศนียบัตรแก่ทุกธนาคารพาณิชย์ที่เข้าร่วม และจะมอบโล่ประกาศเกียรติคุณแก่ธนาคารพาณิชย์ที่ปล่อยวงเงินแก่ SMEs ที่เข้าร่วมโครงการมากที่สุด 3 อันดับแรกในช่วงเวลา 1 ปี นับตั้งแต่เริ่มโครงการ

วิสาหกิจขนาดใหญ่ (Large Enterprise) ทั่วไปและกลุ่มที่มี SMEs ที่เข้าร่วมโครงการและอยู่ใน Supply Chain สามารถซื้อ Securitization Bond จาก SPV เพื่อรับผลตอบแทนจากการลงทุนได้ นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลของวิสาหกิจขนาดใหญ่ด้านการส่งเสริมให้ SMEs เปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำบนแพลตฟอร์ม ช่วยสะท้อนถึงการให้ความสำคัญและการมีส่วนร่วมของวิสาหกิจขนาดใหญ่ต่อการขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งสามารถเพิ่มข้อได้เปรียบทางการแข่งขันและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร ทั้งนี้ ทาง ธปท. จะมอบประกาศนียบัตรแก่ทุกวิสาหกิจที่เข้าร่วม รวมถึงจะมอบโล่ประกาศเกียรติคุณ โดยแบ่งตามระดับของการมีส่วนร่วมด้วย ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ระดับรางวัล	สัดส่วน SMEs ที่เป็นซัพพลายเออร์และเข้าร่วมโครงการ ต่อ SMEs ที่เป็นซัพพลายเออร์ทั้งหมด
Platinum	ร้อยละ 81 - 100
Gold	ร้อยละ 61 - 80
Silver	ร้อยละ 41 - 60
Bronze	ร้อยละ 20 - 40

นอกจากนี้ วิสาหกิจขนาดใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการนี้ยังได้รับสิทธิพิเศษ โดย ธปท. จะสนับสนุนให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำประเภท Sustainability Linked Loan แก่กลุ่มวิสาหกิจขนาดใหญ่ ที่มีวัตถุประสงค์การกู้ยืมเงินเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำ (Green Project) ทั้งนี้ โครงสร้างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะเชื่อมโยงกับเป้าหมายด้านความยั่งยืน (Sustainability Performance Targets หรือ SPTs) หากบริษัทฯ สามารถบรรลุเป้าหมายด้านความยั่งยืนตามที่กำหนด อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะถูกปรับลดลง โดยเป้าหมายด้านความยั่งยืนตามที่กำหนดคือ วิสาหกิจขนาดใหญ่และ SMEs ภายใต้อุตสาหกรรมของวิสาหกิจขนาดใหญ่นั้นๆ สามารถลด Carbon Footprint ได้ตามเป้าที่ตั้งไว้

วิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (SMEs) จะได้รับสิทธิประโยชน์ของการเข้าร่วมโครงการ SME Green Hero ของ SMEs คือการเข้าถึงเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำไปพัฒนาธุรกิจให้มีการปล่อยคาร์บอนในอัตราที่ต่ำลงเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว นอกจากนี้ SMEs ที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับสิทธิ์เรียนออนไลน์แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งเนื้อหาจะได้รับการสนับสนุนและรับรองโดย ธปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเนื้อหาดังกล่าวจะเป็นความรู้สำหรับการทำธุรกิจ เช่น การเงิน การจัดทำบัญชี การลงทุน การส่งออก การทำการตลาด เป็นต้น เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้ว หาก SMEs สามารถบรรลุเป้าหมายการลด Carbon Footprint ที่ตั้งไว้ตามแผนธุรกิจ ทาง SMEs จะได้รับเครื่องหมายสัญลักษณ์ที่รับรองโดย ธปท. ซึ่งสามารถนำไปใช้ทำการตลาดได้ในอนาคตเพื่อเพิ่มโอกาสทางการแข่งขัน ตลอดจนอาจได้รับสิทธิพิเศษอื่นๆ จากหน่วยงานภาครัฐในการเปลี่ยนผ่านเป็นธุรกิจคาร์บอนต่ำ

นอกจากการที่ ธปท. สร้างแรงจูงใจแก่วิสาหกิจขนาดใหญ่ให้เข้าร่วมโครงการโดยการสนับสนุนให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำประเภท Sustainability Linked Loan แก่กลุ่มวิสาหกิจขนาดใหญ่แล้ว รัฐบาลยังสามารถส่งเสริมภาคธุรกิจในการเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำได้โดยใช้มาตรการภาษี ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะสั้น รัฐบาลสามารถออกมาตรการลดหย่อนภาษีแก่วิสาหกิจขนาดใหญ่ที่ส่งเสริม สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำของ SMEs และ SMEs ที่ดำเนินการเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำ
2. ระยะกลาง รัฐบาลสามารถเรียกเก็บภาษีคาร์บอน (Carbon Tax) จากวิสาหกิจขนาดใหญ่ โดยยังคงยกเว้นการเก็บภาษีคาร์บอนแก่ SMEs
3. ระยะยาว รัฐบาลเรียกเก็บภาษีคาร์บอนจากธุรกิจทุกภาคส่วนทั้งวิสาหกิจขนาดใหญ่และ SMEs เพื่อให้ภาคธุรกิจมีความกระตือรือร้นในการเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจคาร์บอนต่ำอย่างรวดเร็ว